A cselédek kötelező orvosi megvizsgáltatásáról.

Írta; Dr. RÁTH ENDRE orsz.-gyül. képviselő

A jó magyar helyeken az öreg paraszt még most is úgy szólítja a gyerekét, hogy «édes cselédem»

A városokban, különösen fővárosunkban a cseléd fogalma nagyon messze áll ettől. Amibaj akad a ház táján s azon bévül, annak — könnyű szerrel mondják: «a cseléd az oka.»

Mikor a cselédkérdést nálunk felvetik, — mindig csak a nagyságák álláspontjából nézik a kérdést. — A cseléd a rossz, a cseléd a lusta, a cseléd a piszkos A nagysága soha.

A régi időkben a cselédnek, családjának minden aja-baja tudott dolog volt a nagyasszony előtt. Érdeklődtek iránta, — részt vettek benne, — segítettek rajta. Ma?! csak kevés helyütt törődnek a lelkivilágával, — testi épségével, mégis ő legyen mindig, aki enkos. A nagysága soha.

Tudós emberek mondják, hogy ma kicsiny országunkban közel 2 millióra tehető a venereás betegek száma; ki kisebb, — ki nagyobb mértékben. Nagyszabású, — az egész nemzet minden tagozatára kiterjedő intézményekre, szervezetre lenne szükség, kórházakra, orvosokra, ápolók, ápolónőkre, — tanítókra, felvilágosító helyekre és alkalmakra. Ezek helyett mi történik!?

Cselédkérdést csinálnak belőle. Ezen sokan kapnak!... Mert Lövingerné kis leánykáját egyszer megcsókolta egy cseléd, akitől örökre beteg lett... így kívánja az újságírói szenzáció! De évtizedeken és századokon át nem kutatták, az apák jogászfiaikkal ezt soha meg nem beszélték, — hogy miért skrofulások az úri gyerekek, honnan ered a sok fül- és orrfájás, — honnan a sok elmebeteg és a többi, — s hányszor lett az a szegény, egészséges cselédleány beteg, mert otthon járt vakáción az ifiúr...

Olvasgatom a hivatottak és hivatlanok újságokban közölt nyilatkozatait. Látom, hogy kiszakított, részlet-intézkedéseket terveznek. Ez alkalomból arra kér «A Nő» szerkesztősége, hogy ezzel a kérdéssel kapcsolatosan, speciálisan a cselédek kötelező orvosi megvizsgáltatásáról mondjam meg, mi a véleményem. — Hát nem helyeslem. — Nem helyeslek semmi olyant, ami a társadalom csak egyik rétege ellen irányul, mindaddig, míg nem kétségtelen az, hogy tisztán az a réteg az oka valami nagy bajnak.

A múltak ezer és ezer nagy mulasztásait nem lehet magyaros fellángolással egyik napról a másikra jóvátenni.

A nagy nemzetek hatalmas szervezetének összeveteti, — megfeszített nagy munkája lesz majd csak képes ezt a rákfenéjét az egész emberiségnek kiirtani. De csak cselédvizsgálattal nem lehet sokra menni.

Legyenek nyilvános, ingyenes rendelő intézetek, ambulanciák; mindaddig, míg. az oktatás, felvilágosítás, műveltség terjedése általánosságban nem segít a bajokon, míg a védő intézkedések egész szervezete ki nem épül és fel nem állíttatik, míg az emberek milliói át nem látják, hogy nagy veszedelemmel állanak szemben, — kötelezővé tenni s az «egészségügyi lapos»-ok közé besorozni tisztán egyedül csak a cselédeket, — kicsinyes, célszerűnek nem vezető, lealázó, belevág az emberi szabadság kérdésébe, sérti az önérzetet, női szemérmet, — s legjobban megbánnák a nagyságák, — mert amíg ez a vizsgálat nem terjed ki a társadalom minden rétegére, — de a miniszteri fiatal tisztviselőkre is, — a vasutasokra is, a nagyszámú posta-távírda alkalmazottakra is, — a gyárak munkásaira, tisztviselőim s minden szervezett rétegre, — addig ez a cselédek ejlen tervezett intézkedés nem egyéb, mint borsóval való lövöldözés a vérengző bestiákra, — s meg lesz az a hátránya is, hogy a női szeméremmel bírók elriasztatnak erről a térről, a jó elem visszavonul, a cseléd általában kevés lesz; de nem is lehet jó cseléd az, akiből a szeméremérzést hatósági assistenciával kiölték, — s akit — falusi, ártatlan leány létére — egyszerre beletaszítanak az orvosi megvizsgálandók már kitanult nagy tömegébe. Ezt miniszteri önkénnyel elrendelni nem szabad. Ehhez törvény, parlament kell.

Berkesné Máté Mela Tornaiskolája V., Zoltán-utca 12, félemelet. (III-ik évfolyam.) Egyes és csoportos oktatás gyermekek (fiúk és lányok 3 éves kortól) és nők számára, Légzőgymnastika-testfejlesztés. Aesthetikus zenés torna. — Svéd gyógytorna és massage Lotten Ohlson működésével. Dolgozó nőknek esti tanfolyam mérsékelt árban. Telefon 37—18.